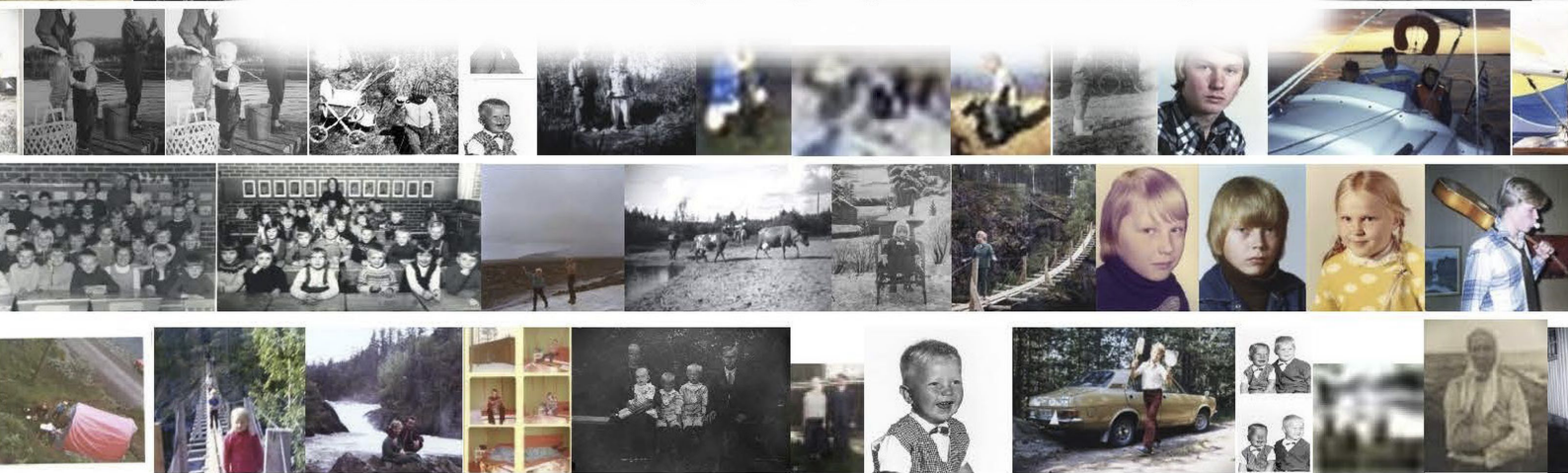

Markku Jonninen

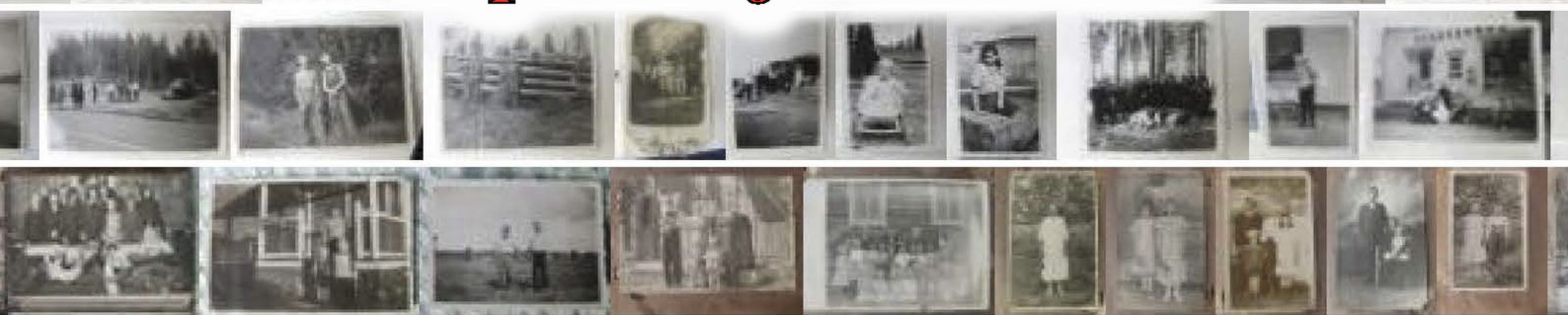

Konstruktitekniikan insinööri

Jonninen

Osat 1 ja 2

lapsuus ja nuoruus

Konstruktiotekniikan insinööri Jonninen

Osa 1.

Lapsuus Kukkumäessä ja Köhniöllä

LUKIJALLE

Alun perin tarkoitukseni oli teettää vain perustamani yrityksen Allun 40 vuotishistoriikki, jota varten aloin kirjoittaa omia muistojaani ylös pohjatiedoksi historiikin kirjoittajalle. Muistoistani syntyikin kuvien lisäyksen myötä myös oma tarinani, jonka ensimmäiset **kaksi** osaa ovat kädessäsi.

Kirjassa on käytetty paljon huonolaatuisia mustavalkokuvia, joita on ohjelmien avulla paranneltu ja väritetty. Keinoälylle ei voi vielä kertoa, että tee äidilleni vihreät ja isälleni siniset silmät, kuten olisi oikein. Se teki ruskeat. Myös naamanpiirteitä tuo samainen keinoäly kaivaa esiin kuvista joskus huonolla menestyksellä. Olen kuitenkin päättänyt kuvakorjausta käyttää, koska ilman sitä, kuva olisi usein täysin käyttökelvoton. Värillisenä vanhoista suurennetuista kuvista saa paljon enemmän irti kuin tulitikkiuaskin kokoisista alkuperäisistä.

Sulkavan Lohilahdella maaliskuu 2025

Markku Jonninen

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2025 Markku Jonninen

Kustannustoimitus: Markku Jonninen

Kannen suunnittelu: Markku Jonninen

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-9674-0

Omistuskirjoitus

Tämän kirjasarjan kirjoittamisen motiivina oli halu kertoa lapsilleni ja ystäville, miten minusta tuli se mikä nyt olen. Samalla tämä on elämäni paketoitua kansien väliin ihan omaa itseäni varten, kun vielä terveys kesti tämän kirjoittamisen

Kirjan tapahtuma-ajalla 60–70 luvuilla lasten elämä oli erilaista kuin nyt. Tässä on kuvattu kaupungissa asuneen maalaispojan elämää tarinoiden kautta, jotka perustuvat pääosin omiin ja osittain myös muiden muistoihin, jotka kytkeytyvät elämääni.

Omistan tämän ensimmäisen kirjani minulle tärkeälle ihmiselle, Muurasjärven Lepolan, vuonna 1929 syntyneelle Sylvi Jonniselle, joka oli kesäisin ja mummolassa käydessäni aina meille kaikille lapsille kuin toinen äiti. Hänen kanssaan kävimme läpi satoja yli 100 vuotta vanhojakin valokuvia, joihin saimme Sylvin uskomattoman muistin ansiosta kasvoille nimet ja myös paljon tarinoita niiden taakse.

Sylvi ei saanut omia lapsia, mutta Lepolan lapset saivat toisen äidin.

Kiitokset!

Rakas vaimokkeeni Eija on tehnyt valtavan työn käydessään läpi tuhansia ja taas tuhansia valokuvia, joista sitten on skannannut jo tähän kirjasarjan ensimmäiseen osaan ison määrän kuvia. Niitä ei ole valittu kirjaan kuvien laadun perusteella, vaan sen perusteella mikä tarina niihin liittyy tai kertovatko ne itse tarinaa. Tämä tuotti Eijalle valokuvauksen harrastajana aluksi ongelmia, koska hän otti mukaan vaan laadukkaat kuvat. Minun syytäni on siis se, että mukana on huonolaatuisia kuvia, joista tuskin erottaa mitä ne esittävät. Mutta minä muistan mitä silloin tapahtui.

Molemmat enoni, Pertti ja Pentti Hentunen muistelivat keskusteluisamme lapsuuttaan ja nuoruuttaan, joita muistoja sovitin mukaan kirjaan. Pertiltä sain myös valokuvia, joita on myös mukana Peltokadun ajan kuvauksissa. Kiitos molemmille enoille siitä, että työntelitte minua vauvana kärryissä pitkin Myllyjärven rantaniittyjä ja Kukkumäkeä. Ja kiitos myös siitä, että hoiditte minua, kun vanhemmat olivat tuulettumassa. Olitte minulle kuin isoveljiä.

Serkkuni Henry ja pikkuserkkuni Pasi olivat suuressa roolissa lapsuuteni kesissä ja myös kuvien etsimisessä eri tahoilta kirjaani varten. Teitä kiitän sekä hyvistä yhteisten tekemisten muistoista että myös vaivannäöstänne kuvien etsimisessä. Siskoni Tuulia ja veljeni Jarmo etsivät ja löysivät myös kuvia, joita käytän jatko-osissa. Oli mukava saada kuvia, jollaisia ei tiennyt olevan olemassakaan. Kiitos teille molemmille yhteisestä lapsuudesta. Iso osa kuvista tuli äitini Irjan ja isäni Paulin jäämistöistä. Onneksi ne olivat säästyneet monissa muutoissa ja myllerryksissä.

Ison kiitoksen ansaitsee myös opiskeluajan peruja oleva ystäväni Savinaisen Juha, joka urhoollisesti aikaansa tuhlaten on ensimmäisenä lukenut raakaversioita useampaan kertaan kirjoituksistani. Kohteliailla kommentillaan ja kannustuksellaan hän sai minut pyrkimään parempaan ja yleensäkin tekemään tämän kirjan.

Konstruktitekniikan insinööri Jonninen

Osa 1.

Lapsuus Kukkumäessä ja Köhniöllä

Muistelmia lapsuudesta.

Kuinka jo lapsena auktoriteetteja kyseenalaistanut, maailmaa ihmetellyt ja tapahtumia mieleen painanut poika, tutkii ympäristöä päästäkseen selville, miten maailma toimii.

Sisällysluettelo Osa 1

Valokuvat	8
Konstruktöörin syntymä	19
Irja	25
Pauli	36
Pauli ja Irja	39
Markku	43
Peltokatu 5, Tarhamäki	47
Isän kanssa ostoksilla	52
Isän karkkeja	52
Sukset ja monot	52
Marjarohmu	53
Rannekello	53
Huopatossut	54
Sadevarusteet	55
Jarmo tulee perheeseen	58
Uusi syntymä	64
Enot	66
Veneilyä Päijänteellä	73
Peltokadun elämää	82
Sinivalkoinen Pyrkijä 12,5"	91
Papan kanssa	93
Hiihto	97
Vapaus leikkiä	99
Mäkiauto	100
Keljon Mummon opissa	102
Erja perheeseen	105
Vekarokatu 4	112
Pihaleikit	121
Laskuvarjojääkärit ja liidokit	123
Keinupallo	125

Lemmikkien ulkoiluttaminen	126
Polkupyörien rakentelu ja crossiradat	127
Pajupillit ja muut puukkotyöt	128
Lumiluolat ja mäkihyppy	129
Mäenlasku kelkoilla	130
Jääkiekko ja jääpallo	131
Elokuvien teko	131
Lamppupiilo	132
Batman	132
Muurahaissota	132
<i>Pidetään Serppaa</i>	134
<i>Hentuset ja Sieväset</i>	136
<i>Äitini suvun asuinpaikat kartalla</i>	142
<i>Saatesanat sukututkijalta</i>	143
<i>Jonniset ja Pesoset</i>	184
<i>Isäni suvun asuinpaikat kartalla</i>	185
<i>Lepola</i>	230
<i>Sylvi</i>	236
<i>Ojamäki</i>	239
<i>Santeri Jonninen</i>	252
<i>Maire</i>	254
<i>Muurasjärven kesäpojat</i>	260
Maarata-ajot Haapajärvellä Juhannuksena 1968	269
Pihtiputaan keihäskarnevaalit	271
Aseet	271
Panosten testausta	272
Linnoitus	273
Hepokattijahti	274
Masan Pornolehdet	274
Purkkipuhelin	275
Pirunviulu	275
Paimenpoika	275
Marjamatkat	276

<i>Ensimmäinen kerta savusaunassa</i>	278
<i>Heinätyöt</i>	281
<i>Turre</i>	288
<i>Muurasjärven pappi</i>	290
<i>Kädenvääntö</i>	292
<i>Mikko</i>	293
<i>Elämää Lepolassa</i>	296
<i>Ortodoksisukujen tutkimuksesta</i>	308
<i>JONNISEN SUKUTUTKIMUKSESSA KÄYTETYT LÄHTEET</i>	318
<i>PESONEN SUKU</i>	319
<i>Kirje sukututkijalta Paulin äidin äitilinjasta</i>	336
<i>Yrjön kuolema</i>	345
<i>Kypärämäen koulu</i>	348
<i>Jyväskylän suurajot</i>	354
<i>Siionilaisten pyhäkoulu</i>	357
<i>Painit</i>	359
<i>Lautta</i>	361
<i>Hukkuminen Köhniöjärveen</i>	362
<i>Köhniön uimaranta</i>	363
<i>Käynti Rautpohjan konepajalla</i>	365
<i>Auktoriteetit</i>	366
<i>Jääradat</i>	369
<i>Läheltä piti tilanteita</i>	371
<i>Simca</i>	373
<i>Ravustus</i>	376
<i>Pienmäen Teuvo</i>	378
<i>Lomamatkat Simcalla</i>	380
<i>Ensimmäinen matka 1964</i>	382
<i>Toinen matka 1965</i>	383
<i>Kolmas matka 1966</i>	384
<i>Neljäs matka 1967</i>	388
<i>Viides matka 1968</i>	392

<i>Kuudes matka 1969</i>	396
<i>Seitsemäs matka ja Muurasjärvellä 1970</i>	397
<i>Kahdeksas matka 1971</i>	398
<i>Yhdeksäs matka 1972</i>	419
<i>Simca - paras maantiedon opettaja</i>	421
<i>Ruovesi Möyriäinen</i>	422
<i>Simcalle jäähyväiset</i>	430
<i>Loppukommentti</i>	431
<i>Tyrkkimispelin säännöt:</i>	432
<i>Konstruktiotekniikan insinööri Jonninen</i>	436
Osa 2. Nuoruus Mäntylässä ja Rantakylässä	436
<i>Omistuskirjoitus</i>	437
<i>Kiitokset!</i>	439
<i>Joensuuhun muutto</i>	440
<i>Mäntylä Joensuu</i>	442
Tittarataara	443
Mikko vai Mitse	445
Broilerikani	446
Leikkejä Mäntylässä	447
Ylisoutaja	447
Seinänaapurit Piiroset	448
Tulipalo	449
Isuzu Bellet	450
<i>Mökki Viinijärven Sotkuman Solassa</i>	451
<i>Uusi koulu</i>	458
<i>Osmankäämit</i>	460
<i>Oppikoulu</i>	461
<i>Akvaariot</i>	471
<i>Vihurintie 23, Talon rakennus</i>	476
<i>Mikä minusta tulee?</i>	486
<i>Jarmon bisnekset</i>	487
<i>Erja, itsenäinen nuori</i>	490

<i>Vihurintien jengi</i>	493
<i>Pentti Kivijärvi ja Niina käymässä Joensuussa</i>	498
<i>Saapasjalka-Rock Pihtiputaalla</i>	500
<i>Lontoon skidit, Ratsia</i>	503
<i>Voimailua</i>	505
<i>Ensirakkaus</i>	509
<i>Mökillä</i>	513
<i>Rääkkä</i>	516
<i>Huuhkaja</i>	522
<i>Mäkikelkka</i>	523
<i>Polkupyöräily</i>	524
<i>Kilpaa pyöräily</i>	526
<i>Matka Muurasjärvelle</i>	527
<i>Kesätyöt Polvijärvi</i>	529
<i>Purjehdus</i>	531
<i>Pauli, urheilullinen isä</i>	544
<i>Markku Stavén</i>	547
<i>Markku Stavénin muisteluja</i>	549
<i>Mieskolo</i>	550
<i>Oluttehdas</i>	551
<i>Radio-ohjattavat autot</i>	553
<i>Pizzeria</i>	554
<i>Tekun pääsykokeet</i>	558
<i>Vanhojen päivät</i>	559
<i>Piikki</i>	565
<i>Panhe</i>	567
<i>Scifi</i>	569
<i>Imatran ajot</i>	571
<i>Tomi Korpelainen</i>	574
<i>Toivo Hassinen</i>	578
<i>Tissit vai pylly?</i>	584
<i>Vesihiihto</i>	586

<i>Piraattiradioasema</i>	588
<i>Erika kirjoituskone</i>	589
<i>Suunnistus ja tarkkuusajot eli ST-ajot</i>	590
<i>Trumppa</i>	597
<i>Pingis</i>	600
<i>Sienestys ja marjastus</i>	603
<i>Päiväkodin setä</i>	608
<i>Opiskeluaika lähestyy</i>	609

Valokuvat

<i>Syntymätodistus, seuraavalla sivulla kastetodistus</i>	22
<i>Irja Inkeri Jonninen (os.Hentunen)</i>	24
<i>Irja 1935</i>	25
<i>Irja 1936</i>	26
<i>Irja, Eeva ja Martti</i>	27
<i>Eeva, Irja ja Martti keinussa</i>	28
<i>Irja Peltokatu 5</i>	29
<i>Irja ja Anneli Rothin leipomolla 1955</i>	31
<i>Irja toinen rivi musta asu</i>	32
<i>Irja Peltokatu 5</i>	33
<i>Irja ja Martti lähdössä sotalapsiksi</i>	35
<i>Pauli toisessa rivissä</i>	37
<i>Pauli armeija-asussa</i>	38
<i>Pauli ja Irja</i>	39
<i>Irja ja Pauli 1957</i>	41
<i>Pauli ja Irja</i>	42
<i>Markku kärryissä</i>	43
<i>Pauli ja Markku kevät 1961 Peltokatu 5</i>	44
<i>Markku tulossa kalasta Myllyjärveltä 1962</i>	46
<i>Ensimmäinen kotini, Peltokatu 5</i>	47
<i>Eino ja Eeva 1957 Peltokatu 5</i>	48
<i>Eino papan 60 v juhlat</i>	49
<i>Isän serkun sylissä, Ilmari Vilhonpoika Jonninen (Imppu)</i>	56
<i>Markku ja vaunut Myllyjärvellä 1962</i>	57
<i>Jarmo</i>	58
<i>Perhe Jonninen 1962</i>	60
<i>Perhe Jonninen 1964</i>	61
<i>Simca, Jarmo ja Markku, Peltokatu 5, 1965</i>	62
<i>Markku ja Jarmo Myllyjärven rannalla 1964</i>	63
<i>Markku 2,5 vuotta</i>	64

Konstruktitekniikan insinööri Jonninen

Osa 1, lapsuus Jyväskylässä

Tarina siitä kuinka jo lapsena auktoriteetteja
kyseenalaistanut ja maailmaa ihmetellyt poika tutkii
ympäristöään päästäkseen selville maailman
salaisuuksista. Tapahtumat sijoittuvat Kukkumäkeen,
Köhniölle, Muurasjärvelle ja yhdeksällä automatkalla
Simcalla ympäri Suomea ja Norjaa. Pikkupoikien
maailma oli ennen erilainen kuin se on nykyisin. Ei ollut
tiukkoja sääntöjä, tärkeintä oli tulla syömään ja
nukkumaan ajallaan. Sai kulkea missä halusi ilman
vanhempien silmälläpitoa.

Osa 2, nuoruus Joensuussa

Joensuun Mäntylä ja Repolan tehtaiden ympäristö tulee
tutuksi lapsuuden leikkialueena. Taloa rakennetaan ja
kerrostalonaapureiden kanssa otetaan yhteen.
Rantakylässä teinipoika rakentaa laitteita, pyöriilee,
purjehtii, sienestää ja marjastaa, nostaa painoja ja kokee
ensirakkauden. Joensuun Urheiluautoilijat ry:n valitsee
vuoden urheiluautoilijaksi, vaikka saman seuran Ari
Vatanen voittaa maailmanmestaruuden